

Ministru prezidenta Aigara Kalvīša uzruna konferences “Viens gads Eiropā –sasniegtais un izaicinājumi” atklāšanā 2005.gada 9.maijā

Godājamie konferences dalībnieki un viesi!

Iesākumā ļaujiet man vēlreiz jūs apsveikt ar iemeslu, kura dēļ mēs šeit esam sapulcējušies.

Ir pagājis gads, kopš esam pilntiesīgi Eiropas Savienības biedri.

Šis gads ir bijis garš, sarežģīts, problēmām un panākumiem bagāts.

Šobrīd atskatoties, var teikt, ka tas lielā mērā ir bijis arī mācību gads.

Vēl vairāk – tas ir bijis prakses gads.

Mēs esam ieguvuši reālu pieredzi un izpratni, kas ir Eiropas Savienība ne vien politiskā, bet arī funkcionālā nozīmē.

Esam izstrādājuši savas iekšējās procedūras, izveidojuši vai pielāgojuši institūcijas maksimāli sekmīgai sadarbībai ar dalībvalstīm un ES institūcijām.

Mūsu nākamais uzdevums ir izmantot iegūto pieredzi.

Ne jau karogu un posteņu dēļ mēs iestājamies Eiropas Savienībā. Bet gan savu interešu aizstāvēbai.

Tas, cik lielā mērā mēs spēsim ietekmēt Eiropas Savienības saimnieciskos un politiskos lēmumus, ir atkarīgs ne tik daudz balsu skaita vai valsts izmēra, cik no mūsu pārstāvju un ekspertu darba efektivitātes un prasmes.

Mums būtu nopietnāk jādomā par legāliem un atklātiem mūsu interešu lobēšanas mehānismiem.

Turklāt – tas jādara nevien valsts iestādēm, bet arī nevalstiskajām organizācijām. Nozaru organizācijām, uzņēmēju un dažādu interešu apvienībām.

Kļūstot par Eiropas Savienības dalībvalsti, no junioru līgas esam iekļuvuši pieaugušo spēlētāju vidē, kur arī noteikumi ir daudz stingrāki.

Mēs esam iesaistījušies starptautiskās politikas veidošanā, esam līdzatbildīgi par attīstību pasaulē.

Vienlaikus mēs aizvien vairāk jūtam to, ka mūsu rīcībai un mūsu vārdiem ir lielāks svars.

Mums ir sabiedrotie, kas gatavi ar stingru viedokli paust savu atbalstu.

Tas ir ļoti svarīgi.

Pēdējo mēnešu polemika ap Latvijas un Krievijas attiecībām skaidri parāda – Eiropas Savienības valstu vadītāji un diplomāti nekavējas sniegt palīdzīgu roku, pat, ja tas viņiem nesola nekādu ekonomisku vai politisku labumu.

Jautājums par Baltijas valstu okupāciju nekad vēl nav bijis pacelts tik augstā līmenī kā šobrīd.

Mums ir izdevies sasniegt vienu no svarīgākajiem Latvijas ārpolitikas uzdevumiem.

Mēs vēlējamies, lai pasaule zina un saprot mūsu vēsturi.

Mēs to gribējam tāpēc, ka nezinot Latvijas vēsturi nevar saprast Latvijas intereses un Latvijas īstenoto politiku.

Tagad mēs esam panākuši to, par ko bija grūti pat sapņot. Amerikas prezidents, Eiropas augstie pārstāvji, visi runā par Baltijas valstu vēsturi. Atklāti, tieši un skaidri.

Tas ir labs pamats, stāvēt uz kura mēs varam tālāk cīnīties par savām nacionālajām interesēm.

Es gribu pateikt paldies Valsts prezidentei par viņas ieguldījumu šo panākumu kaldināšanā un visiem savas valdības ministriem, kas nenobijās pieņemt deklarāciju, kas bija kā pirmais akmentiņš, kas iekustināja lavīnu.

Tagad mūsu uzdevums ir šo lavīnu novadīt pareizā virzienā. Tas nebūs viegli, bet ar mūsu sabiedroto palīdzību es esmu pārliecināts mēs to spēsim.

Jaunā ārpolitiskā situācija pēc iestāšanās ES un NATO ir nesusi arī citus ieguvumus.

Visstraujāk šī gada piedāvātās pārmaiņas redzamas Latvijas laukos. Ir sakārtots tirgus, skaidri zināmas prasības, saprotami principi, pēc kādiem zemnieks var pretendēt uz atbalstu.

Jaunās iespējas plaši izmanto lauksaimnieki, arī jaunieši, mazie uzņēmēji – tā iedzīvotāju kategorija, kas gatava uz aktīvu rīcību.

Jā, nav noslēpums, ka šī gada laikā ir cēlušās cenas. Lielā mērā tas ir dabisks process, kas nav tieši saistīts ar Eiropas Savienību.

Ir jāpaiet zināmam laikam, lai tas pozitīvais efekts, ko Latvijas tautsaimniecībai dod iestāšanās ES, būtu jūtams katram Latvijas iedzīvotājam.

Ir bijušas arī dažas vilšanās. Ir izrādījies, ka brīvai pakalpojumu un darbaspēka kustībai Eiropā tomēr ir šķēršļi.

Taču tādi gadījumi kā ar mūsu celtnieku kompāniju Zviedrijā tomēr vērtējami kā nelāgs izņēmums.

Ir svarīgi apzināties, ka mēs esam atgriezušies Eiropā ne tikai kā nabaga radnieki, mums ir, ko Eiropai dot pretī.

Tā ir reformu pieredze un dinamisms, kura dažreiz pietrūkst vecajām dalībvalstīm, mums ir mūsu kultūra, ar ko varam lepoties.

Mums ir vēl daudz kas darāms arī pašu mājās. Tās pašas bēdīgi slavenās Eiropas direktīvas, kas pirms iestāšanās bija kā zobu sāpes gan politiķiem, gan ierēdņiem – tās šobrīd ir mūsu kopīgi pieņemtās politikas nostādnes.

Ja mēs kavēsimies tās īstenot, ko gan mēs varēsim prasīt no saviem partneriem Eiropā?

Te daudz ir vēl ir jādara valdībai - īpaši ekonomikas un zemkopības ministriem.

Diemžēl, šī gada laikā ir apstiprinājušās bažas, ka pilnīga iekļaušanās Eiropas institūcijās prasīs tādus cilvēkresursus, kādu mums pagaidām nemaz nav.

Mums trūkst izglītotu speciālistu, ekonomistu, juristu, tulku, kas varētu strādāt Briselē, Strasbūrā, Luksemburgā.

Tās ir labi apmaksātas darbavietas, bet mums trūkst speciālistu ar kuriem tās aizpildīt.

Es domāju mums vajadzētu nopietni aizdomāties, kāpēc tas ir tā.

Tas viss nozīmē tikai vienu. Gads nav bijis pietiekams laiks, lai sāktu izmantot visas tās priekšrocības, ko mums dod Eiropas savienība.

Tikai un vienīgi no mums pašiem būs atkarīgs, cik ātri mēs to spēsim.

Lai mums veicas.

Paldies.